

Aan

College van Burgermeester en Wethouders
Gemeente De Bilt

19 maart 2024

Geacht College,

Hierbij ontvangt u ons advies inzake het lokaal plan beschermd wonen. Allereerst merken wij op dat het lokaal plan BW een onderdeel is van het door de raad vastgestelde regioplan U-16 BW 2023-2024. Is er inmiddels ook een doorkijkje naar de jaren 2025 – 2028?

Wij begrijpen dat het beleidsthema lokaal beschermd wonen reeds vanaf 2018 een landelijk thema is waarover in VNG-verband uitvoerig onderzoek is verricht en adviezen zijn gegeven, e.e.a. resulterend in een tienjaren overgangsplan. Zie hierover de publicatie van de VNG: (https://vng.nl/sites/default/files/2019-11/procesplan_doordecentralisatie_mo_bw_1911041.pdf) Met name de passage over de bouwstenen van het kernadvies zijn relevant en interessant.

U schrijft dat u de lokale middelen zodanig wilt inzetten dat beroep op beschermd wonen wordt tegengegaan. Het **doel** van de inzet van lokale middelen is dus afname van het aantal burgers dat gebruik maakt van beschermd wonen. Dit doel wordt in de notitie niet gekwantificeerd. Wij missen streefcijfers die onzes inziens relevant zijn om te beoordelen of het doel bereikt wordt.

ADVIES 1:

Geef een cijfermatig overzicht van

- a. De huidige aanspraak op beschermd wonen door inwoners van De Bilt
- b. De gewenste afname van aanspraak op beschermd wonen door inwoners van De Bilt.

Oftewel: wanneer is in kwantitatief opzicht het doel bereikt?

Niet duidelijk is wie een beroep doen op beschermd wonen en waarom. Gaat het vooral om jongeren, om mensen met een verstandelijke beperking, niet aangeboren hersenletsel, een verslavingsproblematiek, mensen met verward gedrag, daklozen? Het lijkt ons zinvol om meer zicht te hebben op de aard van de problematiek zodat zo goed mogelijk maatregelen op maat genomen kunnen worden.

ADVIES 2:

Maak inzichtelijk hoe de groep bewoners die thans gebruik maakt van beschermd wonen is samengesteld, en of die betreffende doelgroep chronisch of tijdelijk behoefte heeft aan beschermd wonen.

De belangrijkste verandering wat betreft het omgaan met de inwoners die een beroep doen op beschermd wonen is de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Niet een centrumgemeente maar iedere gemeente wordt verantwoordelijk voor de eigen inwoners en krijgt hiervoor dan ook een eigen budget. Een gevolg van deze beleidskeuze kan zijn dat er versnippering optreedt. Niet voor niets wordt er in het advies (10 bouwstenen) vanuit de VNG op aangedrongen dat er regionaal samengewerkt MOET worden. Dit geldt niet alleen voor beschermd wonen maar ook voor de daar direct aan verbonden maatschappelijke opvang. Niet iedere gemeente heeft hiertoe voldoende faciliteiten en mogelijkheden zoals de grote centrumgemeenten die wel hebben. Het risico dat beschermd wonen en maatschappelijke opvang van elkaar 'losgezongen' raken is aanwezig en moet geminimaliseerd worden.

ADVIES 3:

Werk maximaal samen met de collega-gemeenten in ZOU verband en stem waar mogelijk af met de gemeente Utrecht als (voormalige) centrumgemeente. Breng goed in kaart wat de gezamenlijke uitdagingen, mogelijkheden en faciliteiten voor zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang zijn en ga zo effectief mogelijk om met de beschikbare middelen en voorzieningen.

In De Bilt is in de beoordeling van mogelijke toegang tot beschermd wonen alsook de verdere begeleiding van deze groep een belangrijke rol weggelegd voor het sociaal team van MENS. We gaan ervan uit dat de capaciteit in het sociaal team van MENS toereikend is om deze taak goed uit te oefenen. De opmerking in uw notitie dat de overdracht van dossiers (18- naar 18+) in de praktijk (nog) niet soepel verloopt, is reden voor zorg.

Wat betreft uitstroom geeft u aan over 14 plekken te beschikken. Dat lijkt ons op termijn niet voldoende gezien de – ondanks alle genomen maatregelen- forse instroom.

ADVIES 4:

Voer periodiek overleg met MENS over instroom, beoordeling, uitvoering en uitstroom beschermd wonen.

We missen in het plan verbinding met andere dossiers zoals SPUK, GALA en overig staand beleid met raakvlakken met dit dossier. Wij zijn benieuwd hoe en waar er sprake kan zijn van versterking van beleid en uitvoering door een meer integrale aanpak.

Iedere gemeente in Nederland heeft te maken met een schreeuwend woningtekort en een toenemende taakstelling voor bijzondere, kwetsbare doelgroepen. De gevolgen van de recent aangenomen spreidingswet zijn fors: De Bilt moet een kleine 300 extra woonplekken realiseren. Het is niet alleen verdelen van schaarste maar ook het 'maken' van stenen.

Wie zorgt voor huisvesting en hoe zorg je voor een deugdelijke spreiding over de kernen en woonwijken van De Bilt? Het mag niet zo zijn dat de sociaal zwakkere wijken in de gemeente een onevenredig groot aandeel leveren. Het belang van de woonomgeving en de mogelijkheden die iedere buurt heeft om om te gaan met kwetsbare buurtgenoten kan niet genoeg benadrukt worden. Wij zijn oprecht van mening dat de gemeente hierin een regierol heeft.

ADVIES 5:

Voer de regie bij het tot stand brengen van wooncapaciteit en het toewijzen van woningen en woonplekken aan de doelgroep. Blijf specifiek op dit dossier in verbinding met de omgeving van de kwetsbare bewoner(s). Verbind ook de ondersteuning van aanpalende domeinen als Onderwijs, Bestaanszekerheid, Zorg, Welzijn en GGZ.

U schrijft dat u uw rol vooral ziet als faciliterend, dat u beleidscapaciteit levert en dat u met vertrouwen de uitvoering van het lokaal beleid overlaat aan de professionals. Wij missen evenwel afspraken hoe u wilt evalueren of de inzet van mens en middelen zodanig is dat de doelen behaald worden.

ADVIES 6:

Maak in overleg met de maatschappelijke partners afspraken over wanneer, hoe met wie het beleid en uitvoering wordt geëvalueerd. Maak deze afspraken ook in ZOU-verband.

Tot Slot:

Onze adviezen overziend constateren we dat concretisering (SMART formulering) van doelstelling, beleid en te behalen resultaten veelal ontbreekt.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn en in afwachting van uw reactie teken ik,

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Paul van Maanen', is written over a light blue horizontal line. The signature is fluid and cursive.

Paul van Maanen,

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein De Bilt